

DELA VSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:

Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Štev. 99.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglašnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Sobota, 6. decembra 1930.

Leto V.

Kako delamo za mir.

Eksperimenti fašizma z mladino. —
Duh socialne skupnosti bodi temelj
vzgoje.

Vrše se drage mirovne in razoro-
žitvene konference, na katerih di-
plomati majestetično govore in govo-
re o nevarnosti vojne in o potrebi
svetovnega miru. Vsi se zavedamo,
da je vojna barbarstvo, vsi prav do-
bro vemo, da človeštvu vobče nobe-
na vojna ne more koristiti, **ker uni-
čuje dobra kulture in dela.**

To prepričanje je danes svetov-
no, je filozofsko utemeljeno.

Vidimo pa po svetu neki druga-
čen pojav. Zlasti v Evropi se vrši
vzgoja mladine v duhu militarizma.
Tako prihajamo do absurda, da
fašistični diplomati v Ženevi in na
raznih razorožitvenih konferencah
pojo slavo svetovnemu miru, doma
pa tajno ali javno pomagajo **oboro-
ževati in ustvarjati generacijo, ki bo,
namesto da bi poznala zla in gorje
vojne, poznala samo srednjeveško
sovražstvo do drugih narodov in ve-
ličino vojn in junaških vojni del.**

Nenaravno je, da se ljudje kolje-
jo in pobijajo med seboj. Niti ropar-
ske zverine ne delajo tega. V člo-
veštvu se pa danes to zverinstvo
umetno goji z vzgojo. Tako dela fa-
šizem in boljševizem; tako dela njih
šolska vzgoja, ki armira in formira
mladino ter jo navdušuje za moritev
v slučaju — potrebe.

Globlji vzrok te vzgoje, kakor
pravijo, je dolžnost državljanov, da
branijo domovino in se zato vežbajo
v vojaškem orožju. Vprašanje pa je,
če je to edina ali celo prava metoda
vzgojanja k patriotizmu. Imamo dan-
es **kapitalistično družbo**, ki je ne-
koliko podobna nekdanji fevdalistični
družbi. Gospodovati hoče; izkoriš-
čati hoče ves svet. Toda ne naha-
jamo se danes več v fevdalistični do-
bi, marveč smo že v dobi nujno po-
trebne socializacije; to je, družba,
človeštvo postaja **med seboj odvis-
no, ima skupne interese.** Zato mo-
ramo iskati interese celotne družbe
v skupnosti narodov, držav in plasti
človeške družbe. Razvoj je to prin-
esel. In človeštvo mora z razvojem,
**mladina mora biti vzgojevana v disci-
plinah nove družabne vede,** da bo
mogla, ko stopi v javno življenje,
vršiti naloge kulture dalje in v duhu
tega spoznanja.

Vzgoja pa, ki se vrši danes zlasti
v Italiji, vodi v srednji vek, v dobo
barbarstva. Moderna današnja vzgo-
ja mladino iztrgava iz aktivnega živ-
ljenja in jo prestavlja v srednji vek
križarskih in drugih nepotrebnih kr-
vavih vojn.

Posledice te vzgoje utegnejo biti
grozne. Rod, ki bo vzgojen tako, ne
bo razumel dobe; novi rod **in doba
bosta dva različna elementa,** ki mo-
rata voditi tja, kamor sta zapeljala
stare zgodovinske narode, to je, v
propast.

Iz vsega tega je razvidno, da za
pravi patriotizem ni potrebna več
militaristična vzgoja, marveč **le
vzgoja k socialni skupnosti.** Patriot
je lahko patriotičen, če so tudi drugi
državljeni patriotični v zmislu so-
cialnega sodelovanja ter v zavesti,
da je človeška družba ena ter da se
človeštvo med seboj vendarle dru-
žabno izpopolnjuje, pa naj bo v tej
ali oni državi.

Duh socialne skupnosti bodi to-
rej temelj vzgoje!

Avstrijski fašisti izločeni iz vlade.

Heimwehr razpada.

Dr. Ender je po napornih posve-
tovanjih sestavil vlado.

Zvezni kancler je dr. Oton Ender
sam, podkancler in zunanji minister
je dr. Schober.

Ostala ministrstva so razdeljena
takole: notranje Franc Winkler
(Landbund), finančno dr. Oton Juch,
trgovinsko Eduard Heintl, prosvetno
dr. Emerik Czermak, pravosodno dr.
Janez Schürff (Velenemec), vojno
Karl Vaugoin, kmetijsko Thaler. Mi-
nistrstvo za socialno skrbstvo pre-
vzame baje dr. Resch.

Nova vlada, dasi ni napredna,
je vendar odločno proti fašističnim
eksperimentom ter lahko računa z
**dobrohotno opozicijo socialne demo-
kracije,** dokler bo spoštovala politi-
čne in socialne pridobitve delavstva v
Avstriji.

Najhujši udarec je nova vlada za
heimwehrovce, ki se kar tope kakor
led ob toplem solncu. Vsi pomemb-
nejši voditelji se odrekajo politiki.
Nedvomno se je v svoji bedasti tak-
tiki tudi knez Starhemberg nekaj
naučil ter bo tudi on šel za drugimi
v pokoj, čeprav se je prej najbolj
širokoustil.

Prva seja avstrijske zbornice. Zopet
klofuta krščanskim socialcem. —
Predsednika zbornice zahtevajo zase.

V torek, dne 2. t. m. je bil sklican
avstrijski parlament na prvo sejo po

volitvah. Predsedoval je prvi pod-
predsednik, soc. dem. Eldersch. V
seji klubov so krščanski socialci za-
htevali predsedstvo zbornice zase,
socialni demokrati pa zase, ker so
najmočnejša stranka v parlamentu.
Pogajanja so se razbila, ker je bil
tudi dr. Schober mnenja, da pripada
predsedstvo najmočnejši stranki. El-
dersch kot predsednik je izjavil, da
se bo volitev predsednikov zbornice
vršila šele na seji v četrtek, ker se
klubi še niso zedinili. Krščanski so-
cialci pa so zahtevali takojšnjo voli-
tev. Schobrov blok je nato predlagal,
da se volitev predsednikov odgodi
do četrтка. Ta predlog je bil spre-
jet z glasovi socialnih demokratov in
Schobrovega bloka.

Socialist predsednik avstrijskega parla- menta.

Na drugi seji novoizvoljenega
parlamenta v četrtek, dne 4. decem-
bra, je bil z 72 glasovi socialnih de-
mokratov in 8 glasovi Schobrovega
bloka izvoljen Eldersch, dosednji
podpredsednik, za predsednika av-
strijskega parlamenta. Prvi pod-
predsednik je krščanski sociallec dr.
Ramek, tretji pa Straffner, poslanec
Schobrovega bloka.

§ 48. v Nemčiji.

Delo brez parlamenta.

Predsednik Hindenburg je v zmi-
slu § 48. ustave uzakonil sanacijski
program, ker ga v parlamentu ni bilo
mogoče sprejeti.

Socialni demokrati so v načrtu
uveljavili skrb za nezaposlene in na-
čela o davčni obremenitvi. Ofenzive
proti koraku vlade ne prično, ker ne

morejo pospeševati anarhije v drža-
vi z ozirom na politični in gospodar-
ski položaj. Zavedajo se namreč, da
je Nemčija danes vazal in suženj ka-
pitala velike antante in bi poziciji
države škodoval vsak notranji anar-
hični korak.

Razorožitvena konferenca 1932 na Dunaju.

Ali je diplomate vendarle postalo strah pred grozečo svet. katastrofo?

Ženevska komisija za razorožitev
je napravila sklepe, ki nimajo prav
pozitivnega značaja. Celo angleški
zunanji minister Henderson ni prav
zadovoljen s sklepi, dasi je še vedno
optimističen. V komisiji **ni prave vo-
lje,** ker so v njej zastopane konser-
vativne vlade, katerim je vojna **edi-
no sredstvo** za ohranitev avtoritete.
Mednarodnemu haškemu sodišču se
je priključilo sicer že 36 držav, kljub
temu je bil v komisiji odklonjen
predlog, da se oboroževanje sploh
prepove.

V Ženevi, zlasti tudi Francozi ču-
tijo, da se snuje fronta vzhodnih dr-
žav, ki jo zlasti forsirata Italija in
Rusija ter izrabljata v ta namen tudi
zahtevo po reviziji mirovnih pogodb.
V tej fronti so Italija, Rusija, Bolga-
rija in Turčija, ki pa utegnejo priteg-

niti še druge države in države, čim
prično nastopati proti Franciji, An-
gliji in Zedinjenim državam kot po-
litični faktor uspešno. Odtod torej
izhaja upravičeni strah Francije in
Društva narodov, ki z zanimanjem
sprejema predlog, da naj se prihod-
nja razorožitvena konferenca vrši
na Dunaju dne 1. februarja 1932, in
sicer v prostorih dunajskih dvornih
palač, ki so dovolj prostorne za de-
legacije 60 držav. Konferenca bo ve-
likega stila, ker bodo navzoči pred-
sedniki vlad in zunanji ministri ter
50 do 60 oseb drugih udeležencev iz
vsake države.

Vprašanje razorožitve se je do-
slej obravnavalo **premalo resno;** raz-
voj politike pa kaže, da začenjajo tu-
di diplomati vstajati lasje — gro-
zeče vojne nevarnosti.

tovostjo, da je najresnejši bankski kandidat.

Marinkovič v Atenah

Važen zunanjepolitičen dogodek.

Zunanji minister dr. Marinkovič
obišče Atene z namenom, da utrdi
prijateljstvo med Grčijo in Jugosla-
vijo. Tudi mi smo mnenja, da bo zbli-
žanje balkanskih držav utrdilo mir
in pospeševalo konsolidacijo Evro-
pe, zlasti pa izpulilo orožje hujška-
skim in imperialističnim državam.

Vse za otroka!

Vzgojne metode nemškega fašizma.
Zločinci vzgajajo otroke k zločinom.

Dunajska socialnodemokratska
»Arbeiter-Zeitung« je objavila te dni
sliko »tretjega voda« pete stotnice
»srednješolske prostovoljne čete«
währingške zvezne realne gimnazije.
Mladi ljudje, ki so podrejeni višjemu
poveljstvu nemškega stotnika Krü-
gerja, so vsi oboroženi s puškami.
Da tem učencem ne dajo pušk za-
stoj v roke, dokazuje naslednji iz-
pisek iz »instrukcij, kako se je rav-
nati ob notranjih nemirih,« ki so jim
bile vročene: 1. Proti zbiranju množice
po kratkem trikratnem opominu k
razidu, če ni uspešen, je neobzirno
porabiti puške (streljati), ker bi se
sicer lahko zgodilo, da bi bila četa
obkoljena in razorožena. Četa mora
imeti prostor, da neovirano lahko ra-
bi orožje vseh vrst. Nobenih poga-
janj, nobenih strašnih slepih stre-
lov! Dosežete ravno nasprotni vpliv
kakor ga želite. Nasprotnik mora za-
paziti, da je stvar resna. Ročne gra-
nate proti vodjem in hujšakcem, ki
se navadno skrivajo zadaj, učinkuje-
jo pogostokrat čudovito. Metati jih je
čez množice, ker je spredaj preriva-
nje in gneča. 2. Napadi. V izogib
lastnih velikih izgub je porabljati
strojnice v boju. Čim hujša so sred-
stva, tem prej je uspeh. Šele po rabi
strojníc, topov, oziroma metalcev
min pohod infanterije, da izprazni
cesto. Glavno sredstvo v čelnem bo-
ju so ročne granate, bajonet, bat.
Najboljši učinek imajo metalci ognja,
katerih porabo je pa predvsem tre-
ba obvladati.

Tak je nemški fašizem glede na
vzgojo otrok.

Koroški Slovenci za socialno demokracijo

Fiasko koroških slovenskih klerikal-
cev.

Voditelji takozvane koroške slo-
venske stranke, ki pa je v resnici
čisto klerikalna, so izdali za volitve
v avstrijski državni zbor parolo, da
naj slovenski volilci volijo listo kr-
ščanskih socialcev in heimwehrov-
cev.

Slovenski volilci na Koroškem pa
so bili bolj pametni kakor voditelji
koroške slovenske stranke in so vo-
lili socialne demokrate.

Po volilnih rezultatih, kakor jih
priobčuje klerikalni »Koroški Slove-
nec«, je bil izid volitev v koroških
slovenskih občinah naslednji:

Beljak: socialni demokrati 5515,
koalicija krščanskih socialcev, heim-
wehrovcev in slovenskih klerikalcev
2346, Schobrov blok 1945, Starhem-
bergov Heimatblock 398, Hitlerjevci
441, komunisti 62. — Celovec (oko-
lica): socialni demokrati 5206, koali-
cija krščanskih socialcev, heimweh-
rovcev in slovenskih klerikalcev
2619, Schobrov blok 2687, Starhem-
bergov Heimatblock 970, Hitlerjevci
402, komunisti 113. — Velikovec:
socialni demokrati 4825, koalicija
krščanskih socialcev, heimwehrov-
cev in slovenskih klerikalcev 4098,
Schobrov blok 3221, Starhemberg-
gov Heimatblock 1229, Hitlerjevci 631,
komunisti 16.

Atentat na španskega predsednika vlade.

Atentat ponesrečil.

Nek žurnalista je streljal z revol-
verjem na španskega predsednika
vlade, Berenguerja. Berenguerja ni
zadel noben strel.

Novi ban.

Dr. Marušič.

Za bana Dravske banovine je
bil imenovan ljubljanski odvetnik
dr. Drago Marušič. Imenovani je
stal svojčas v prvih vrstah Samo-
stojne kmetijske stranke. S tem so
definitivno propadle vse kombina-
cije o imenovanju dr. Ploja, oz. dr.
Gosarja. — Zlasti za dr. Gosarja se
je pred prihodom ministrskega pred-
sednika v Ljubljano trdilo z vso go-

Ruski proces proti gospodarski stranki.

Objavili smo nedavno obtožbo sovjetske vlade proti zarotnikom takozvane gospodarske stranke.

Državni zastopnik, oziroma obtožitelj, je navajal, da so bili zarotniki v zvezi z angleško in francosko diplomacijo ter da so pripravljali protirevolucijo z duhovno in gospodarsko pripravo v Rusiji. Obtožnica trdi tudi, da je revolucionarna stranka dobivala v te namene kapital zlasti v Franciji.

Angleška in francoska diplomacija zavračata ta očitek sovjetske vlade in angleški zunanji minister je zahteval od sovjetske vlade pojasnila, oziroma dokaze.

Do sem bi bil ta proces razumljiv. Nerazumljiv pa je nastop glavnih obtožencev, ki so skoro vsi opravliali v važnih pozicijah sovjetske uprave prav važne funkcije. Obtoženci priznavajo krivdo, razgaljajo vse podrobnosti, kako so snovali in organizirali zaroto, s kom so delali in sodelovali ter končno izrekajo kes nad svojimi zmotami. Niti olajševalnih okoliščin ne navajajo v svojih izpovedbah ti inteligenti, o katerih ne moremo misliti, da ravnajo v zmedenosti, strahu ali nezvesti.

Seveda nimamo nikakršnih avtentičnih poročil, da je vse to resnično, kar izvemo o procesu.

Dve stvari lahko ugotovimo. Senzacionalni proces je komedija, ki ali sloni na podatkih agentov-provokaterjev in ki je bila nalašč organizirana po glavnih obtožencih, da se v zaroto zaplete protisovjetske elemente, ali pa je to znak, če je krivda obtožencev utemeljena, da se nahajajo na odličnih mestih sovjetske uprave **moralno pokvarjeni korupcionistični elementi**, ki izpodkopavajo moralo politike v javnih korporacijah.

Ne more se danes še izreči zanesljive sodbe o procesu in njega vzrokih, ker se na poročila ne moremo zanašati. Vsekakor pa je nekaj gnilega za tem procesom. To moramo priznati, ne da bi hoteli zagovarjati intrige svetovnega kapitalizma.

Delavstvo na cesti.

Cementna tovarna prenehala z obratovanjem. — 140 delavcev z družinami brez dela in zaslužka.

Mojstrana, 30. nov. 1930.

Tovarna cementa v Mojstrani je dne 1. decembra t. l. ustavila obratovanje, ker ima baje toliko izgotovljenega blaga na zalogi, da zaloga zadostja za štiri mesece in ni treba obratovati.

V današnjih časih je takšna časopisna vest že nekaj vsakdanjega ter gre mimo one javnosti, ki se ji dobro godi, skoro neopaženo. Drugače pa je to za prizadete in one, ki nesrečo brezposelnosti in nje posledice okušajo in poznajo. Brezposelnost upropašča ljudi fizično in moralno.

Naivno bi bilo, če bi pričakovali, da bi se gospodarji podjetja zanimali in vpraševali, kaj bo z delavci in njih družinami sedaj na zimo brez zaslužka. Ne, to ni njih skrb. Njih skrb je vse kaj drugega. Rentabilnost, dobiček!

Strokovna organizacija, ki se edina zanimi in briga za slične nesreče svojega članstva in delavstva sploh, je pred tednom dni sklicala zborovanje, na katerem se je razpravljalo o težkem položaju prizadetega delavstva. Na tem sestanku je bilo sicer poudarjeno, da, če bi podjetje hotelo, bi ta katastrofa za delavstvo lahko izostala. Trebalo bi le nekoliko dobre volje in obzira do delavstva, pa bi te nesreče ne bilo. V poletnih mesecih naj bi obratovala tovarna z nekoliko manjšim tempom; ne delati toliko zalog, pa bi bilo dela tudi za zimske mesece dovolj, in skrb in beda stoterim prihranjena. Toda, kakor rečeno, to ni v kalkulacijskih računih gospodarjev aktivna postavka in ni od tu ničesar pričakovati.

Mislimo pa, da so vendarle še drugi faktorji, ki jim ne more biti vseeno, ali je delavstvo v delu, ali pa je brezposelno in ki bi se za take nesreče in katastrofe morali zanimati. Tu pride predvsem v poštev **tamkajšnja občinska uprava, ki ji ne sme biti vseeno, če bodo njeni občani**

izgubili v štirih mesecih okrog 364 tisoč dinarjev na zaslužku. Saj vendar ne živi od tega samo v tovarni zaposleno delavstvo, ampak vsi: obrtnik, trgovec, gostilničar itd. Občina Dovje—Mojstrana bi se morala z vsilo interesirati za to zadevo. Ej, če bi uprava občine bila na mestu, tako kakor ni, bi pri nas lahko bilo marsikaj drugače. Koliko raznih del, ki opozarjajo vsakogar, zlasti tujca, ki pride v Mojstrano, bi bilo nujno potrebnih. Odkar je pred štirimi leti večja povodenj razdrila most, oziroma brvi čez Bistrico, smo takorekoč brez prehodov čez Bistrico. Občinska uprava bi se morala pobrihati, da se zgradi most čez Bistrico. Regulacija Bistrice je tudi nujna zadeva. Bistrica kot hudournik napravljaja vsako leto občanom obilo škode. Tudi tu bi se morala občina pobrihati za potrebna sredstva na mero-dajnih mestih, da se regulacija izvede. Dalo bi se v Mojstrani, v znanem turistovskem kraju, za povzdigo tujkega prometa še marsikaj napraviti, od česar bi imelo tamkajšnje prebivalstvo korist; to ni potrebno, da še posebej naglašamo.

Samo par stvari smo navedli, ki bi omilile brezposelnost in mnogo pripomogle, da se dvigne blagostanje občanov, in bi zlasti pri tujcih dvignilo naš ugled.

Pozivamo merodajne činitelje, zlasti pa občino Dovje—Mojstrano, da v tem zmislu za omiljenje bede brezposelnih potrebno ukrene, ker brezposelnost delavstvo upropašča. Pravtako pozivamo Javno borzo dela v Ljubljani, da te brezposelne in njih družine podpira, ker doslej so teh podpor v glavnem deležni le brezposelni, ki bivajo na sedežih Borz dela, ali v bližnji okolici.

H koncu naj še omenimo, da je delavstvo, ki je kompaktno organizirano v Splošni delavski zvezi Jugoslavije, imelo s podjetjem kolektivno pogodbo, ki pa jo je podjetje sedaj odpovedalo. Kakšni so vzroki za odpoved, si še nismo popolnoma na jasnem; povemo pa, da bo delavstvo edinemu blagu, ki ga ima za prodajo, to je svojemu delu, ko se prične zopet z delom, postavilo svojo ceno.

Nov političen umor na ulici v Sofiji. V noči od 1. do 2. decembra t. l. je bil v Sofiji ustreljen iz karabinke voditelj protogorovcev, Naum Tomalevski. Maščevali so se nad njim najbrže pristaši Vanče Mihajlova zaradi zadnjih obsodb v procesu proti morilcem Pundeva. Mihajlovci pravijo, da so z obsodbo zopet dobili proste roke. Umorjeni je sodeloval z — notranjim ministrstvom. Na tak način ne more priti do pomirjenja med makedonstvujočimi. Oba morilca so ujeli.

delavstva pomeni današnji dan. Varaždinska »Sloboda« stoji pred to številko.

Maksima Gorkega dramo »Na dnu« pokažejo ljubljanski »Svobodaši«. Proletarska kultura pogleda danes z odra tega gledališča. Proletarsko dramo proletarskega pisatelja Gorkega igrajo danes igralci proletarci. Velik je pomen teh besed. Globok je pomen teh besed.

— To je Kus-Nikolajev?
— To je naš mislec.
— Mi smo, ki prenavljamo svet.

Pisatelj Cerkvenik gleda zastor. Predsednik Ciril si otira potno čelo.

— Kaj je?
— Skrbj me.
— Božme, ni šala. Generalke niso imeli. Odru niso vajeni. Ne bo polom?
— Ne bo.
— Kako več?
— Poznam jih. Volja je v njih, moč—na volja ustvariti umetnost.

Luči ugasnejo.

Zastor se dvigne. Mrak je na odru, ki je spremenjen v brolj, azil, v katerem so ljudje »dna«. Kvartajo, zabavljajo, se jeze. Psujejo, modrujejo. Vsaka beseda je tehtna, vsaka beseda ima svoj pomen. Gorkij je umetnik in vložil je v svojo dramo »Na dnu« simbol revolucije, ki pride. Lastniki azila, ki žive, izkoriščajoč zablodivše ljudi »dna«, so oblastni. Tako, kakor hočejo oni, mora biti, če ne, gorje lumpenproletarijatu, ljudem »dna«.

(Dalje prihodnjič.)

Doma in po svetu.

Za znižanje cen kruhu. V zadnjem času je cena moki znatno padla; krušne cene se pa niso znižale. Notranje ministrstvo je zaradi tega naročilo banskim upravam, da ukažejo sreskim in občinskim upravam primerne korake za znižanje cen kruhu. Pri teh akcijah bi najuspešneje lahko sodelovali konsumenti na enak način kakor v Nemčiji. O tem smo nedavno poročali. Predvsem so za to poklicane strokovne organizacije.

Znižane cene kruhu v Zagrebu. Zagrebški odsek občinskega sveta je sklenil, da se morajo znižati cene kruhu. Peki so ostro protestirali. Magistrat je objavil dne 3. t. m., da je cena belemu kruhu 4 Din, polbelemu 3.50 Din, črnemu 3 Din. Cene stopijo danes v veljavo.

Meinlove trgovine zaprte. Med zastopstvom Meinlovih trgovin kave in drugega kolonialnega blaga in nameščenci so se vršila že dalje časa pogajanja. Zahteve nameščencev so minimalne, vendar podjetje noče skleniti in podpisati kolektivne pogodbe. Zaraditega je nastala v sredo v teh trgovinah stavka.

Seja Trboveljske premožokopne družbe, ki se je vršila v Ljubljani dne 2. t. m., je dovolila iz čistega dobička en milijon dinarjev za podporo najpotrebnejšim rudarjem in rodbinam. Podpore bo razdelil poseben odbor pod predsedstvom rudarskega glavarja, inž. Stergarja.

Slovanska krstna imena v Italiji so državni nevarna. Vsa slovenska oziroma slovanska krstna imena v Italiji se morajo poitalijančiti. — Italijanski nacionalistični fašizem je res pameten. Treba bi bilo posekati še vse lipe in hraste, ker so tudi kot simboli fašizmu nevarni. Čudno je le, da jedo rusko pšenico in kupujejo les, ki je tudi »slovanski«.

Smodnišnica zletela v zrak. V mestu Poretta v južni Italiji je zletela smodnišnica v zrak, v kateri je bilo 78 centov dinamita. Škode je sto milijonov lir. Italijanski listi molče o eksploziji.

Kako »volijo« pri občinskih volitvah v Budimpešti? Predsednik verifikacijskega odbora pri občinskih volitvah je odstopil, ker so mu opozicionalci očitali nepravilnost pri dostavljanju volilnih legitimacij. Dal je namreč dostaviti legitimacije najprej desničarskim volilem, opozicionalnim volilem pa le deloma v zadnjem hipu pred volitvami. Imenovan je bil nov predsednik, ki odklanja odgovornost za storjeno. Opozicionalec dr. Rassay je izjavil, da pomeni to postopanje bolesto propadanje sistema. Nezaupnica prejšnjemu predsedniku in predlog na ugotovitev, kje se nahajajo še nedostavljene legitimacije, je bil odklonjen z dirimiracijo novega predsednika. Opozicionalci trdijo, da pošta blizu 100.000 legitimacij niti dostavila ni.

Višek predrznosti. Madžarska vlada je prepovedala vsakršno kritiko Mussolinijevih del ali fašizma. Prepovedane so tudi vse knjige in brošure, ki obsojajo fašizem.

Prelat dr. Seipel, ki je menda edini zvesti prijatelj fašistov v krščanski socialni stranki, pravi, da je Schoberjev blok, ker ne mara heimwehrovcev v vladi, prekršil protimarksistično fronto. Zato pa odklanja vstop v vlado. Tudi mi smo mnjenja, da je dr. Seipel potreben počitka.

Hindenburg je podpisal vladni finančnosanacijski program, ki je bil s podporo socialnih demokratov v parlamentu sprejet.

Češki železarski kartel je znižal cene vsem vrstam valjčnega železa za 7%.

JEDILNO ORODJE

v srebru, alpaka-srebru, alpaka v največji izbiri!

Samo prvovrstno blago!

6 žlic, vilic, nožev, kavinih žlic la alpaka s pisanim jamstvom, najmodernejše fač. samo **Din 325.-**
PRODAJA SE TUDI POSAMEZNE KOMADE

6 kavinih žličk z etuijem samo **Din 65.-**
1 otroško jedilno orodje, sestojee iz noža, vilic, žlice in kavine žličice, samo **Din 97.-**

URAR IN JUVELIR

M. JLGGER-^{JEV} SIN, MARIBOR
GOSPOSKA ULICA 15

Prodaja tudi na obroke!

Prodaja tudi na obroke!

Iv. Vuk:

Naš „MI“ je triumfiral

(Odlomek iz spominov na Varaždin.)

Delavski oder »Svobode« je zbran. Dekleta in fantje, žuljavih rok, vedrih lic. Življenje samo, nezastrupljeno, s hotenjem po ustvarjanju v očeh, z voljo po proletarski umetnosti v besedah.

Režiser odpira pismo.

— Kdo piše?

— Dragi sodrug! čita režiser. Praznujemo 25 letnico obstoja delavskega kulturnega društva »Svobode« v Varaždinu. Pridite, uprizorite v tukajšnjem mestnem gledališču dramo! Za našo 25 letnico.

Režiser pogleda zbrane igralce.

— Gremo?

Glave vseh se za betvico dvignejo višje. Usta govore:

— Gremo!

Svoj vagon. Vlak drdra. Mimo beže vasi, postaje, potoki... Megla se gosti, tam se trga... vlak drvi dalje, dalje... solnce se pojavlja v Pragersko... Ptuj... Ormož. Nebo je jasno... Drava šumi.

Lokomotiva žvižga. Sope. Kolesa drdajo... V vagonu pa žgole grla deklet in fantov:

Solnce vzhodi i zahodi,
a v tjemé mojéj temné.
Drava vali svoje valove. Pesem pa ob-
jema stene vagonov in stopa iz vagona:
Volga, Volga, matj rodnaja,
Volga ruskaja reká,
Ne vidála li ti podarka
od donskógo kozaká...

Drava ni Volga in mi nismo kozaki. Vendar pesem objema srca kakor da smo kozaki...

Varaždin...

Solnce stoji na zatonu, nebo je jasno. Jasni so tudi obrazi Varaždinčanov. Ivanuša pozdravlja, Marička stiska roke. Svoji smo prišli k svojim. Govorica je drugačna, a misli, pozdravi, stiski rok, smeh in blešč v očeh je naš.

Pozdravljeni...

Gledališče je polno. Tri vrste lož v globokem polukrogu se vrste simetrično, parter je kakor greda rož. Skozi majhno luknjico zagrinjala vidim mične obraze Varaždinčanov. Ah, tudi tukaj imajo lepa dekleta.

— Ne oviraj, sodrug.

Režiser me potika po rami. Na licu smehlja. V očeh resnoba... delo. Zadnje priprave za življenje, ki zaživi na deskah. Vidim ljudi. Ne poznam jih. Nisem jih še videl. Odvrgli so svoj vsakdanji lik in se spremenili v ljudi drame, ki zdajci zaživi na odru.

Umetnost bo vstala na deskah, vzbujena po dekletih in fantih igralcih delavskega odra...

Godba tam v dvorani že igra

Pred zastor stopi človek. Priprost, delaven človek... Čelo visoko, vzbočeno. Pogled beži po ložah po parterju.

Spregovori. V njegovih besedah je čuti-ti misleca. Proletarskega misleca.

Petindvajset let dela praznujemo danes, govori. Petindvajset let kulturne izobrazbe

Izredno nizke cene! Naj-
večja zaloga plošč! Po-
pravila vseh instrumentov!

Tvojnica glasbi

MEINEL & HEROLD

Prodajalna: Trg Svobode
Maribor.

Noblovo nagrado za propagando miru sta dobila primas švedske cerkve, Natan Soederblom in državni tajnik, Frank Kellogg. Soederblom pravi, da se je človeštvo ponižalo pod zverino. V človeški naravi ni, da mori svoj lastni rod. Če je prišlo do tega, je kriv kapitalizem in njega družabni red. Čim se človeški rod vrne k svoji pravi naravi, ne bo več mogel doumeti, kako je sploh bilo mogoče vojno zverinstvo. Tako nekako misli ta prvi škof švedske cerkve.

Zagonetka ruskega procesa proti industrijski stranki. Kljub vsem odkritjem o zarotništvu in velikopotezni akciji, napovedujejo, da v tem procesu ne pride do usmrtitve obtožencev.

Rakovski, bivši ruski poslanec v Parizu, je bil izgnan v Sibirijo, ker je rovaril proti sedanjim voditeljem komunistične stranke. Član komunistične stranke je bil Rakovski 26 let.

Zedinjene države v Ameriki nameravajo prepovedati vseljevanje tujih državljanov popolnoma.

Zaroto so odkrili v Perziji. V severni Perziji so odkrili boljševoško zaroto. Aretirali so nad 500 oseb. Zanimivo je, kar pravijo, da je imela večina zarotnikov ameriške potne liste.

Težka železniška nesreča se je dogodila pri Anconi v Italiji. Vlak se je prekucnil po nasipu, pri čemur je našlo 7 potnikov svojo smrt, 11 pa je bilo težko poškodovanih.

Število žrtev zadnjega potresa na Japonskem. Iz Tokija poročajo, da je zadnji potres zahteval 259 smrtnih žrtev in 351 ranjenih; 2353 hiš je bilo popolnoma, 5654 pa deloma porušeni. Stvarna škoda znaša 20 milijonov jenov.

Starčki in starke, ki v Vaših starih dneh trpite največ vsled revmatizma, drgnite torej dnevno Vaše utrujene ude s preparatom »Alga«; počutili se boste prerojene in sveže.

Delavski oder „Svobode“ v Ljubljani.

Prva predstava v letošnji sezoni ljubljanskega delavskega odra »Svobode« bo v nedeljo, dne 7. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice.

Igra se znamenita 4 dejanka Maksima Gorkija

„Na dnu“.

Predprodaja vstopnic v pisarni Strokovne komisije in »Svobode«, Delavska zbornica. Na svidenje, sodružice in sodruzi!

Maribor.

Predavanja v mariborski »Svobodi«. Za letošnjo zimsko dobo je organizirala »Svoboda« zopet predavanja, ki pa se vrše v mnogo večjem obsegu kot doslej. Otvoritev predavanja se je vršila 19. nov. v Kinu Apolo; predaval je Rudolf Golouh o politični in gospodarski zgodovini Italije. Predavatelj, ki dobro pozna italijansko zgodovino in narod, je orisal v globoko zasnovanem govoru ves italijanski politični in gospodarski razvoj od l. 1860 do danes; dalje časa se je zadržal tudi pri vzrokih postanka fašizma in njegovega razvoja. Navzoče delavstvo je napeto sledilo zanimivim govornikovim izjavam. — Drugo predavanje (26. nov.) je pokazalo razvoj obleke pri raznih narodih in v raznih časih. Predavanja, ki so ga pojasnjevala prav lepe skiptične slike, se je udeležilo zlasti žensktvo. — Tretje predavanje je bilo 3. dec. To pot je nastopil priznani mariborski pe-

Razpečava v kraljevini Jugoslaviji

Fran Ks. Lešnik, Maribor, Cankarjeva ul. 26.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

Preureditev na strojni obrat.

Tam na Glincah v viški občini, le nekaj korakov od tržaške železnice, stoja dve poslopji, starejše in novo, s pripadajočimi objekti. Zaviješ samo s Tržaške ceste na desno pri nekdanji Travnovi gostilni ali pa iz Rožne doline pri drugem prehodu železnice, pa se ti prijazno zasmeje dom Produktivne zadruge ljubljanskih mizarjev na Viču.

V nedeljo 30. novembra je imela zadruga svojevrsten jubilej. Otvorila je novo strojnico, ki jo je obenem opremila s desetimi novimi modernimi stroji.

Ta mizarjska zadruga je bila ustanovljena pravzaprav leta 1908. Takrat je bila v Ljubljani velika mizarjska stavka in po ponesrečeni stavki je ostalo večje število mizarjskih pomočnikov brez dela. V neprijetnem položaju so prišli na misel, da ustanove mizarjsko zadrugo. Še isto jesen so otvorili majhno delavnico pri »Bobenčku« na Tržaški cesti. S pomočjo organizacije so kupili zemljišče in ko so bila pravila zadruge v prvih mesecih potrjena od oblasti, so zgradili večjo preposto delavnico. Z ročnim delom so pričeli pridni mizarji in polagoma opremljali delavnico. Prvo ime si je pridobila zadruga z velikim stavbno-mizarjskim delom za veliko novo obrtno šolo v Ljubljani, kar je povsem naravno, ker se je mlada zadruga predvsem hotela uveljaviti s preciznim, okusnim delom in s točnostjo v izvrševanju naročil. Od tedaj je zadruga izvršila mnogo stavbnih mizarjskih del ne le doma, nego tudi za Opatijo, Dalmacijo in druge kraje v državi za javne in privatne zgradbe in palače.

Razvojna pot zadruge pa vendar ni bila poslana s cvetjem. Obratnega kapitala ni bilo. Mizarji so morali z nesebično požrtvovalnostjo ščititi svojo zadrugo in jo sami dvigniti do današnjega razvoja, da je postala največja zadruga te vrste v državi. Mizarjska industrija se razvija, kakor vsa druga, zato je bil že skrajni čas, da je tudi ta zadruga modernizirala svoj obrat, ga opremila s tehnično dovršenimi stroji ter omogočila konkurenčno sposobnost, obenem pa olajšala trdo delo članom zadruge. Pohvalno bi bilo omeniti, da je predsednik zadruge omenil v svojem pozdravu, da hoče zadruga konkurirati na trgu v prvi vrsti s kvaliteto svojih izdelkov, ker to zahtevajo današnje socialne razmere.

Ogleda nove strojnice se je udeležilo večje število zastopnikov korporacij. Tako župan viško-glinske občine, tajnik Delavske zbornice, zastopnik Zveze gospodarskih združenj I. Tokan ter več drugih korporacijskih zastopnikov in prijateljev zadruge.

Mehanizacija obrata zadruge, dasi je zvezana s precejšnjimi stroški, bo pripomogla k temu, da bo zadruga ohranila svojo pozicijo v javnosti.

Ogledavanje obrata in medsebojno prijateljsko kramljanje posetnikov je trajalo od 3. ure popoldne do preko 10. ure zvečer.

Tudi mi želimo in upamo, da si mizarjska zadruga, ki si je z velikimi napori pridobila ugled v javnosti, ta ugled tudi v bodoče ohrani. Dela namreč s prvovrstnimi delovnimi močmi v stroki in je sedaj opremila svoj obrat razvoju in razmeram potrebno.

dagog in pobornik nove šole dr. Žgeč, ki je obravnaval temo »Ali ima človek svobodno voljo ali ne«. Na podlagi konkretnih zgledov se je razvila o tem vprašanju zanimiva diskusija, ki je pokazala, da človek nima svobodne volje in da je vsako njegovo dejanje določeno (determinirano) po raznih motivih in značajih. Govornik se je dotaknil tudi vprašanja kazni, nato pa je pokazal, čemu trdi cerkev, da nima človek svobodne volje. Ta diskusijski večer je pokazal, kako živo se zanima delavstvo za taka vprašanja. Zato pa so vsi navzoči sklenili ustanoviti filozofsko-socialni seminar, ki ga bo vodil dr. Žgeč; organizirala bo tedaj »Svoboda«, že danes pa pozivamo strokovne organizacije, da pošljejo vanj zlasti svoje mlajše člane.

»Svoboda« ima na programu še mnogo zanimivih predavanj. Naloga vsakega zavrednega proletarca pa je, da se teh predavanj in diskusijskih večerov stalno udeležuje! — Talpa.

Manufaktura, krzno, trenchcoati, Hubertus-plašči, usnjene suknje in pletenine. L. Ornik, Maribor, Koroška cesta 9. — Plačilne olajšave!

Polnilna peresa dobite že za 18 dinarjev v papirnici Ljudske tiskarne. Oglejte si jih!

Zagorje.

Občinstvo v boju z mesarji zmaguje. Že zadnjič smo poročali o silni razburjenosti naših tako mirnih Zagorjanov vsled previsokih cen mesa. Ko je srezko načelstvo v Litiji na pritožbo konzumentov odredilo, da se morajo prodajne cene mesa prilagoditi nakupni ceni živine, je bil ogenj v strehi pri naših mesarjih. Vendar so na zahtevo g. župana za malenkost popustili na cenah. Med tem je pa Splošna gospodarska zadruga Delavski dom v Zagorju dne 23. nov. sklicala javen ljudski shod na Toplicah z dnevnim redom: Ustanovitve lastne mesarske obratovalnice.

Pazi na Tvoje lepe zobe

ohrani njih zdravje
in s tem tudi njih
biserni sijaj. Za to
kupuj pristno iz-
kušeno sredstvo

Sargov
KALODONT
Lepši zobje

Na tem shodu, katerega so se Zagorjani polnoštevilno udeležili, sta ss. J. Arh in M. Čobal navzočim temeljito obrazložila pomen združništva in še posebno pomen ustanove združne mesarije. Navzoči so z odobravanjem sledili govornikom, in končen sklep je bil: vsi v zadrugo; naj živi združna misel! Cel teden so se nato mesarji jezili in proročevali, kako bo to zadrugo vrag vzel (ki še niti ne obratuje) in do sobote so skuhal. Tako so po svojem sotovarišu dali v nedeljo, dne 30. novembra sledeči razglas pri cerkvi: »Sresko poglavarstvo je odredilo, da se mora goveje meso v Zagorju sekati po Din 18.— za kg. G. J. Barlič mesar na Toplicah v Zagorju daje javnosti na znanje, da bo on prostovoljno od danes naprej sekal goveje meso po Din 15.— za kg. Toliko v vednost vsej javnosti v Zagorju in okolici.« Takoj po tem razglasu so šli vsi mesarji s cenami navzdol na Din 16.— Čudno pri vsem tem je, da so prej mesarji vedno tarnali, da delajo z izgubo, sedaj pa, ko so že cene toliko znižali, pa pravijo, da bodo znižali cene še pod ceno, ki jo bo določila združna mesarija. Sedaj ne pravi nobeden, da dela z zgubo, temveč koliko bo vsak še cenejši. Ali Zagorjani so že toliko pametni, da vedo, kaj je vzrok temu hitremu spreobrnjenju zagorskih mesarjev in pravijo: živijo ceno meso, naj živi mesarska zadruga!

V. P.:

O letošnjih knjigah „Cankarjeve družbe“

(Nadaljevanje.)

Načelo pasivnosti, ki je vladalo v stari šoli, se mora umakniti aktivnosti. Otrok se osvobaja pritiska od zgoraj, začne rasti iz sebe in to vse potom lastnega udejstvovanja — samodelavnosti. Prvotnost samodelavnosti pa je igra. Proletariat ima v delovni šoli zaveznika, kajti oba stremita po duševnem in telesnem razvoju človeške družbe, zlasti delovnih mas. — »Jaško« je gladko preli v slovenščino naš znanec Talpa.

V koledarju so se oglašili tudi naši pesniki. France Kozar nam je zopet izpod zemlje, kakor demon, ki se je zbudil iz sna, zamahnil s krampom in težki udarci se pomešali med verze. Rudar je dvignil svoj glas in kakor prerok je stopil med množico: »Človek dela — glej pomlad!« Svoboda vstaja iz globin, a nosimo jo mi iz dna.

S Kozarjem se družijo še Seliškar, Maček in drugi. Tone Maček se je poglobil v dušo ameriškega črnca — suznja. Prinesel nam je nekaj cvetk iz njegove poezije, ki so sveže — res človeške.

O delavskem gledališču razpravlja Petré. To je tudi del proletarske kulture, zato za njen razvoj velike važnosti. — Isto velja o Klopčičevem govorečem zboru.

Poleg tega je v koledarju še obilo zanimivega čtiva, kakor n. pr. o republiki otrok, o združništvu, o Indiji itd.

Poglavje zase so slike, lesorezi in karikature, ki oživljajo notranjost koledarja. O njih bo treba še kdaj posebej spregovoriti.

Koledar je uredil Talpa — priznati mu moramo, da je odlično rešil svojo nalogo.

Edino, kar ne soglaša z razvojem, se mi zde nanovo upeljana imena svetnikov. Ali bi ne bilo lahko tako kakor lani?

(Dalje prihodnjič.)

Tivar obleke

Lastna izdelava blaga in podloge nam omogočuje nuditi

TIVAR OBLEKE

za gospode, dečke in otroke najboljše kakovosti po najnižjih cenah!

CENA OBLEK ZA GOSPODE.

Din 240.—, 290.—, 350.—, 390.—, 490.—, 690.—, 790.—;

ZA DEČKE:

Din 250.—, 290.—, 330.—;

GAMBETA OD 11 DO 14 LET:

Din 230.—, 260.—, 290.—;

MORNARSKA OBLEKA OD 3 DO 10 LET:

Din 130.—, 150.—;

OBLEKA ZA OTROKE OD 3 DO 10 LET.

Din 110.—, 115.—, 130.—, 135.—, 150.—, 170.—;

RAGLAN:

Din 600.—;

HLAČE

Din 90.—, 105.—, 130.—, 140.—, 150.—, 180.—.

Vrsta

Tek. štev.

Prodajna
cena Din 50
Pazite
na gornjo ceno!

Obiščite naše prodajalce v Mariboru:

Jakob Lah, Glavni trg 2

in Veletgovina

H. J. Turad, Aleksandrova c. 7

pa se bode uverili o resničnosti naših navedb.
Prost ogled, ne da bi se sililo k nakupu!

Pazite na zaščitni znak in tvorniško ceno!

Pazite se pred ponaredbami!

Reumatičarji

Nabavite še danes
1 steklenico

ALGA
ZA MASAŽO

kajti že jutri Vas bo
USPEH
IZNENADIL

Če Vas boli ali trga

V

{ kosteh - rokah - nogah
sklepih - plečih - zobeh
kolkih - žilah - glavi

ALGA

PREMAGA BOLEZEN TAKOJ

DOBIVA SE POVSOD

LABORATORIJ „ALGA“,
SUŠAK

1 steklenica

Din 16.—

4 steklenice „ALGE“ Din 77.—
8 steklenic „ALGE“ Din 131.—
14 steklenic „ALGE“ Din 205.—
25 steklenic „ALGA“ Din 320.—

RAZGLAS.

Mestno načelstvo mariborsko razpisuje za leto 1931 sledeča tekoča dela in dobave:

1. Zidarska in težaška dela,
2. tesarska dela,
3. betonska dela,
4. kleparska dela,
5. mizarska dela,
6. dimnikarska dela,
7. kovaška dela,
8. pečarska dela,
9. kolarska dela,
10. ključavničarska dela,
11. steklarska dela,
12. slikarska dela,
13. plesarska dela,
14. sedlarska dela in
15. vzdrževanje stolpne ure.

Obrtniki mesta Maribora, ki želijo prevzeti gori navedena tekoča dela pri mestni občini v letu 1931, se vabijo, da predložijo tozadevne s 5 dinarskim kolekom opremljene prošnje ob navedbi enotnih cen do 9. decembra 1930 12. ure v vložišču mestnega načelstva.

Prošnje je oddati v zaprti kuverti z označbo: »Ponudba za tekoča dela 1931.«

Enotne cene je vpisati v izkaz, opremljen z 2 dinarskim kolekom ter ga priložiti prošnji. Obrazci se dobe pri mestnem gradbenem uradu v Frančiškanski ulici šte. 8/II., soba št. 1.

V prošnji se mora izrecno navesti, da je ponudnik pri mestnem gradbenem uradu razpoložene pogoje že pregledal ter na iste popolnoma pristaja.

Mestni občinski svet si pridržuje pravico, izvoliti ponudnika, neoziraje se na najnižje cene ali na oddajo dela po določenem turnusu.

Stalna priložnostna prodaja velike zaloge

nogavic, telovnikov, puloverjev,

vsakovrstnih hišnih in kuhinjskih potrebščin, posebno

karlovarske porcelanaste posode

pri Kormann-u, oddelek ostankov, Maribor, Gosposka ul. 3

KLOBUKI

iz žameta in klobučevine v modernih fa-
sonah po najnižjih cenah kakor tudi klobuki
za otroke v največji izbiri.

Popravila točna in po ceni!

MODISTINJA M. JAHN

MARIBOR, STOLNA ULICA 2

Izvrstno domačo hrano

dobite

v Javni kuhinji v Celju

vogal Razlagove, Vrvarske in Kolenčeve ulice
(zgradba Delavske zbornice).

A hrana (težaška) kosilo in večerja Din 8-50

B „ (uradniška) „ „ 12-50

C „ (z močnato jedjo) „ „ 14-50

Najboljše naše priporočilo so naši zadovoljni abonenti

Prepričajte se sami!

pristno dalmatinsko vino

V gostilni „PRI SLAVČKU“ Betnavska cesta 39

Za obilen obisk se priporoča gostilničar.

in sicer: Črno vino a Din 10-
Belo vino a Din 12-
Ružica a Din 12-

Nalagajte svoje prihranke

v Štajerski hranilnici in posojilnici v Mariboru, Rotovski trg 6.

Galote
copate
snežni ževiji

Eksportna hiša „LUNA“ lastnik Albin Pristernik

Samo na Aleksandrovi c. 19

MARIBOR

Samo na Aleksandrovi c. 19

Igrate
sanke, vo-
žički za punčice

Za jesensko sezono kakor tudi za bližajoči se božič imam preskrbljeno veliko zalogo in sicer: noga-
vice za otroke, par od Din 5.— naprej, črne, rujave, drap, sive in bele barve, moške nogavice od Din 5.—
naprej, damske nogavice od Din 7.— naprej, flor-nogavice od Din 12.— naprej. — Za dobro blago jamčim! Nadalje
nudim vezenino meter od Din 75.— naprej, žipke meter od Din 1.— naprej, svilene trake meter od Din 1.—
naprej. Vse vrste sukanca. Volnene pletenine-vezenine, šivanke, gumba in druge potrebščine za krojače
in šivilje, po brezkonkurenčnih cenah. — Lastna pletilnica in predtiskarija. — Otroški jopiči s čepicami Din 40.—,
jopiči za dečke Din 45.—, jopice za dame Din 55.—, moški jopiči Din 75.— vse iz čiste volne.

Specijalna izložba vseh vrst okraskov za božična drevesa.

Božična in novoletna darila so:

ročne torbice, listnice, denarnice, aktovke,
kakor tudi potni kovčki, nahrbniki, doko-
lenice i. t. d. Vse to v največji izbiri pri

IVAN KRAVOS

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

Kupujte v papirnici Slomškov trg 6.